

8.6.2017

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Täydennys MaRan lausuntoon koskien luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt MaRalta lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. MaRa on antanut asiasta lausunnon 2.6.2017.

MaRa täydentää lausuntoaan koskien ehdotettua säännöstä, jonka mukaan luvanvaraisuuden ulkopuolelle jää henkilöiden kuljetus, joka tapahtuu palvelukokonaisuuden osana.

Voimassaolevassa taksiliikennelaissa (217/2007) on säännös, jonka mukaan ilman taksilupaa saa palveluyrityksen hallinnassa olevalla henkilöautolla kuljettaa henkilöitä, jos kuljetus liittyy koti- tai matkailupalveluihin ja kuljetus on osa yrityksen tarjoamasta palvelukokonaisuudesta. Lakia säädettyessä (HE 38/2006) todettiin, että ”poikkeus mahdollistaisi koti- tai matkailupalveluihin liittyvien kuljetusten suorittamisen ilman liikennelupaa. Ennen vuotta 1994 tämäntyyppisiin tarpeisiin voitiin myöntää rajoitettuja liikennelupia. Niistä luovuttiin vuonna 1994 lupajärjestelmän selkiyttämiseksi. Muutoksen jälkeen on kuitenkin ilmennyt ongelmia sen vuoksi, että henkilöautolla harjoitettavaan liikenteeseen ei ole voitu myöntää muita lupia kuin taksilupa. Toistuvasti on ilmennyt tarvetta harjoittaa henkilökuljetusta toisen elinkeinon, erityisesti kotipalvelun tai matkailupalvelualan yhteydessä. Nyt näiden palveluelinkeinojen yhteydessä harjoitettu henkilöiden kuljetus sallittaisiin ilman liikennelupaa, jos kuljetus on osa yrityksen tarjoamasta palvelukokonaisuudesta. Kyse on yleensä palvelupaketeista, joihin liittyy vähäinen osa kuljetusta. Palvelupakettien myynnissä sovelletaan yleensä kokonaishinnoittelua. Pelkästään esimerkiksi kuljetukset lentokentältä ja hotelliyöpyminen eivät vielä muodostaisi laajuudeltaan tässä tarkoitettua palvelupakettia.”

Poikkeuksen säilyttämistä käsiteltiin eduskunnassa säädöshankkeen ensimmäisessä vaiheessa. Liikenne- ja viestintävaliokunta totesi mietinnössään, että ”tulisiko lupavaatimukseen lisätä jonkinlainen rajanveto sellaista toimintaa varten, jossa henkilöiden kuljettaminen on vain hyvin pieni osa jotain kokonaan muuta palvelukokonaisuutta.” Mietinnössä on viitattu muun muassa majoitus- ja matkailupalveluihin.

Lakiehdotuksessa ehdotetaan mietinnön ja voimassaolevan lain perusteella poikkeuksen säilyttämistä.

MaRa katsoo, että poikkeuksen säilyttäminen on perusteltua, vaikkakin henkilöliikenteen lupien saamista helpotetaan nykyisestä. Liikenneluvan vaatiminen matkailu- tai majoituspalveluja tarjoavilta yrityksiltä niiden kuljettaessa asiakkaitaan säännöksen tarkoittamissa olosuhteissa olisi tarpeettoman raskas viranomaisvelvoite kuljetuksen merkitykseen nähden. Luvanvaraisuudelle on oltava aina riittävän vahvat perusteet.

Voimassaolevan ja ehdotetun poikkeusäännöksen piiriin kuuluvia kuljetuspalveluja ei tarjota rajoittamattomalle asiakaspiirille, kuten taksipalveluissa, vaan ne liittyvät palveluyrityksen omien asiakkaiden kuljettamiseen palvelukokonaisuuden sisällä ja yhteydessä. Kuljetus ei ole palvelun päätarkoitus, kuten taksipalveluissa, vaan ainoastaan osa palvelukokonaisuutta.

Palvelupaketin sisällä tapahtuvasta kuljetuksesta voidaan mainita esimerkiksi majoituspalveluja ja ohjelmapalveluja Lapissa tarjoavat yritykset, jotka kuljettavat asiakkaita majoitusliikkeestä kelkkasafarin lähtöpaikalle hallinnassaan olevalla ajoneuvolla ja kuljettavat heidät safarin saapumispaikasta esimerkiksi ravintolaan. Esimerkkinä voidaan mainita myös luontomatkailuyritykset, jotka tarjoavat palvelupaketin johon sisältyy villieläinten katseleminen erämaassa ruokatarjoiluineen ja kuljetuksineen katselupaikalle. Hotelli myydessään majoituksen yhteyteen golfpaketin voi kuljettaa asiakkaansa viereiselle golfkentälle ilman taksiliikennelupaa.

Liikenneluvan vaatiminen tällaiseen toimintaan lisäisi matkailuyritysten hallinnollista taakkaa ja kustannuksia, koska niiden olisi käytettävä jatkossa toimintaan alihankkijoita tai hankittava erikseen toimintaa varten liikennelupa. Tämä nostaisi palveluiden hintoja ja vähentäisi sitä kautta palveluiden kysyntää. Kotimaiset matkailuyritykset asetettaisiin myös huonompaan asemaan verrattuna muissa maissa toimiviin matkailuyrityksiin, jotka voivat tällaisissa tilanteissa palvella asiakkaitaan ilman taksilupaa.

Liikennepalvelulain ensimmäisessä vaiheessa MaRa vastusti 10.000 euron rajan säättämistä liikenneluvan poikkeuksen perusteeksi etenkin harmaan talouden torjuntaan liittyvillä syillä. Poikkeuksen säilyttäminen matkailupalveluyritysten palvelukokonaisuuden yhteydessä ei aiheuta riskiä harmaan talouden lisääntymisestä, koska toimialan yritykset ovat usean viranomaisen valvonnan piirissä. Poikkeus on ollut vuosikaudet voimassa eikä sen käytössä ole ilmennyt ongelmia.

MaRa toteaa, että matkailualalla toimivia yrityksiin kohdistuu muihin toimialoihin verrattuna poikkeuksellisen raskasta viranomaisvalvontaa (turval-

lisuus-, kuluttaja-, terveydensuojelu-, alkoholi-, palo- ja pelastus-, elintarvikeviranomaiset) ja verovelvoitteiden hoitamista valvovat veroviranomaiset. Yritysten pääasiallinen toiminta vaatii myös niiden rekisteröitymistä työntekijä-, arvolisävero- ja ennakonpidätysrekistereihin. Viranomaisvalvonnan lisäämistä ja uusien lupien vaatimista ei voida pitää perusteltuna. Liikenneluvan vaatiminen palvelukokonaisuuden osana tapahtuvan kuljetuksen kuljettajan kelpoisuuden tutkimiseksi on myös ylimitoitettu vaatimus.

Kunnioitavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Veli-Matti Aittoniemi
varatoimitusjohtaja

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualueiden elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä ja kuntoutumiskeskustoja, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 2 600 jäsentä, joilla on 7 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.